

NVB reactie op het Conceptbesluit Verwijzingsportaal Bankgegevens

In 2018 heeft de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) met aandacht kennisgenomen van het Conceptwetsvoorstel Verwijzingsportaal Bankgegevens, met bijbehorende concepten van de memorie van toelichting.

De NVB blijft waarde hechten aan de samenwerking tussen banken, het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna Ministerie), politie en het Openbaar Ministerie om te komen tot een verwijzingsportaal bankgegevens. De NVB verwijst u graag naar haar eerdere reactie op het Conceptwetsvoorstel Verwijzingsportaal Bankgegevens van 2018, waarin destijds ook negen zorgpunten en overige zaken met betrekking tot het toenmalige Conceptwetsvoorstel zijn gemaakt.

In aanvulling op de eerdere reactie neemt de NVB graag gebruik van deze mogelijkheid om te reageren op het Conceptbesluit Verwijzingsportaal Bankgegevens (hierna Besluit). Met aandacht voor onderstaande vijf additionele punten blijven de NVB en banken graag verder met het Ministerie werken aan de vormgeving van het verwijzingsportaal. Tot slot benadrukt de NVB nogmaals dat er naast voordelen ook risico's verbonden zijn aan zo'n verwijzingsportaal. Het gaat daarbij vooral om de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van klanten van de banken, het bewaken van proportionaliteit en subsidiariteit voor de verwerking van de gegevens van klanten en het voorkomen van te hoge kosten voor de deelnemers aan het verwijzingsportaal.

De NVB heeft de volgende zorgpunten:

1. Onvoldoende rechtswaarborgen
2. Audit van het portaal
3. Samenloop met UBO register
4. Termijn beantwoording via het VB voor verzoeken bankrekeningnummerverificatie
5. Overige

Desgewenst lichten wij onze schriftelijke reactie graag toe. Hiervoor kan contact worden opgenomen met Eva Goebbels (goebbels@nvb.nl).

1. Onvoldoende rechtswaarborgen

a. Bij verzoeken van de belastingdienst

Bij de behandeling van het wetsvoorstel heeft de Minister toegezegd het Voorschrift informatie Fiscus/Banken aan te passen. Dit voorschrift bepaalt dat de Belastingdienst voordat zij informatie bij de banken opvraagt, altijd éérs de betrokken burger zelf benadert voordat zij zich richt tot de bank(en).

Bij de banken is zorg ontstaan of het Voorschrift informatie Fiscus/Banken tijdig en volledig in lijn zal zijn gebracht met de Wet Verwijzingsportaal Bankgegevens om te waarborgen dat de verzoeken proportioneel zijn en daarnaast getoetst op subsidiariteit voordat het verzoek van de belastingdienst wordt ingediend via het Verwijzingsportaal Bankgegevens.

- Om tot voldoende en tijdige waarborgen te komen, stelt de NVB voor om in het Besluit zelf de verplichting op te nemen om eerst belastingplichtigen te benaderen. De NVB adviseert om onder hoofdstuk 4 een artikel toe te voegen, dat als volgt luidt:

1. Alvorens een verzoek om informatie te doen bij het verwijzingsportaal op grond van artikel 53, eerste lid, aanhef en onderdeel a, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, tracht de Belastingdienst de benodigde gegevens te verkrijgen van de betrokken belastingplichtige zelf.

2. Indien verkrijging van de benodigde gegevens bij de belastingplichtige niet mogelijk is, wordt deze door de Belastingdienst in de gelegenheid gesteld die gegevens bij de bank of betaaldienstverlener te verzamelen.

3. Pas indien de onder 1 en 2 beschreven pogingen niet tot het gewenste resultaat leiden, dient de Belastingdienst het verzoek in via het verwijzingsportaal bankgegevens.

b. Bij doorgifte verkregen informatie aan buitenlandse autoriteiten

De banken gaan ervan uit dat er in het kader van het Verwijzingsportaal Bankgegevens, bij het delen van de verkregen informatie met de buitenlandse autoriteiten, minimaal de huidige waarborgen goed zijn ingericht.

Verder zien de banken graag toegelicht, voor zover het VB gebruikt zal worden ter uitvoering van artikel 32a van de Europese vijfde anti-witwasrichtlijn van de Europese Unie, of en hoe het besluit in lijn is gebracht met Richtlijn (EU) 2019/1153 van 20 juni 2019.

2. Audit van het portaal

De banken hechten er aan dat de ontvangst van audituitkomsten voor banken formeel in het Besluit is ingericht.

- De NVB stelt voor om een lid toe te voegen aan artikel 5, dat als volgt zou kunnen luiden:
“De bevoegde autoriteiten en aangesloten banken en betaaldienstverleners krijgen binnen twee weken na afronding van de audit een afschrift van het audit rapport.”

3. Samenloop met UBO register

Banken moeten bij een volgende release van het verwijzingsportaal ook gegevens over de UBO's beschikbaar stellen aan de aangesloten autoriteiten via het VB. Tegelijk heeft een groot deel van de autoriteiten met ingang van januari 2020 reeds toegang tot het UBO-register wat deel gaat uitmaken van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel.

- De NVB verzoekt de Minister aan te geven hoe de toegang tot het verwijzingsportaal en het UBO-register zich tot elkaar verhouden.

4. Termijn beantwoording via het VB voor verzoeken voor bankrekeningnummerverificatie

In artikel 3 lid 4 staat dat de technische voorzieningen zo zijn ingericht dat ontvangen verzoeken voor bankrekeningnummerverificatie binnen vijf seconden na ontvangst kunnen worden beantwoord en overige vorderingen en verzoeken binnen 30 seconden na ontvangst kunnen worden beantwoord.

Eerder was de termijn voor beantwoording van verzoeken via het VB voor bankrekeningnummerverificatie een inspanningsverplichting om deze binnen vijf seconden te beantwoorden. Met de huidige formulering is er niet langer sprake van een inspanningsverplichting, maar van een resultaatverplichting.

- De NVB stelt voor om de beantwoording voor verzoeken voor bankrekeningnummerverificatie binnen vijf seconden weer terug te brengen tot een inspanningsverplichting.

5. Overig

In dit Conceptbesluit zijn wijzigingen doorgevoerd ten aanzien van de eerdere consultatieversie.

- De NVB verzoekt de wetgever om daar waar er geen toelichting voor de wijziging is gegeven, alsnog nadere uitleg hierover te geven. Een voorbeeld is dat 'adres en woonplaats' en 'postadres' is vervangen door 'adres' en 'adrestype'.